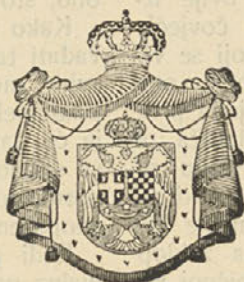

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 30 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 Avgusta 1925

PATENTNI SPIS BR. 2997

IVAN GLOBAN, POSTOLARSKI OBRITNIK, ZAGREB.

Ortopedička cipela.

Prijava od 31. decembra 1923.

Važi od 1 juna 1924.

Osobe s jednom kraćom nogom, da ne hodaju suviše hromo, prinuđene su nositi na defektnoj nozi cipelu raznog oblika već prema grješki noge n. pr. sa nerazmjerno visokom petom, sa visokim potplatom od nekoliko uložnih komada kože, gume, elastične dašice i t. d. Bila takova cipela kakogoder izvedena, ona je dosada mogla biti jedino skrojena i sašita kao visoka cipela sa kvačicama i vezicom, a to vazda u tu svrhu, da tu hromu, kraću nogu umota, pritegne i učvrsti te tako hodanje olakša, pak baš zato se nije ni moglo obući polucipelu, a pogotovo ne takovu normalnog oblika. I tako do danas nose sve osobe s jednom kraćom nogom uvijek samo visoke cipele, muškarcima, žene i djeca, a to je često vrlo neprikladno, naročito ljeti, pri zabavi i inače; visoka je cipela teža i toplija. Ta neprilika potakla je pronalazača na razmišljanje te mu je nakon pokusa savršeno uspjelo iz vesti takovo riješenje, koje se može primijeniti za nogu bilo koje kratkoće n. pr. od 1—16 cm a i više, da je kraća od druge, normalne noge i time je omogućeno, da će muškarcima, žene i djeca moći u buduće obući na obje noge polucipele posve normalnog oblika i veličine, što vrijedi i za slučaj, da je noga ne samo kraća, već i donekle deformirana n. pr. odebljala, zakržljala, umanjena; razumije se, sve to samo do izvjesnog stepena, a to znači veliki korak naprijed.

Taj novi sistem obuće razjasnit ćemo najbolje pomoću opisa i priloženog nacrtu. Defektna noga izmjeri se pomno na milimetre, snimi se deformacija i posve točno izmjeri, za koliko je kraća od druge, normalne noge. Odgovarajuće toj kratkoći načini se

dopunjak (uložak) od laskog nu elastičnog, žilavog materijala, najbolje od pluta. Ploča od obične plutače prereže se na prikladne komade, prema potrebi slažu se pločice jedna nad drugu te međusobno dobrim ljepilom sljepe; ti se komadi već prema izmjeri primjerno srežu i izglađe, a sljepljeni komad izmodelira na nužnu mjeru i oblik normalne pete i čitave noge prsti kraće noge ispruženi su prema dalje, pa se i model t. j. uložak prema prstima stanji, premda je moguć i slučaj, da se uložak prema prstima pojača, podeblja.

Model takovog uloška prikazan je na sl. 1 risanoj od prilike $\frac{1}{3}$ naravne veličine poput ostalih slika. Ta forma načinjena je u mestu **a** na pregib t. j. plutača je tu u prikazanoj pukotini sasvim presječena, sastoji se dakle iz dva t. j. prednjeg i stražnjeg dijela. Svaki dio za sebe omotan je posve kožom i valjano zašiven. Dijelovi se primaknu čvrsto k sebi i preko obiju ozgor položi se i ispruži k formi prirezana jaka, glatka tabanična koža **b**, koja se na te dijelove priljepi, prišije ili inako pričvrsti i tako ih skupa drži, da sve to ipak čini samo jedan komad. Pregib **a** učinjen je zato, da tako rastavljenim uloškom može obućena noga gibati, što je pri koračanju nužno zbog čvrstoće mase. Kadikad bit će potrebno, da se načine i dva pregiba, sve to zarad gibivosti noge. Zadnji dio plutače obložen je jakom, tvrdom kožom u obliku luba **c** (rub crtkan), dakle od i oko pete do 2 ili 3 cm iznad plutače, poprimajući točan oblik pete i gležnja iznad pete, prilagođuje se obliku noge i odgovara razmjeru visine druge, normalne noge, a sve to

u svrhu čvrstog držanja hrome noge. Oko luba uz nogu ovije se i pričvrsti skrojeno platno, a čitavu plutaču pokrije i ovije izvana mekana, lagana koža u boji čovječje kože na nozi. Ta lagana koža prikroji se visoko t. j. kao za običnu visoku cipelu, ona može biti od jednog komada sprijeda produžena na šiljato, u koji se uloži plutača, a zarad pregiba **a**, gde se razreže, ušiju se prednji i zadnji dio pluta u nju, ali svaki za sebe. Da se time oblik visoke normalne cipele upotpuni, izvede se ta koža na zaklop i učvrsti sprijeda nogu kao i pri običnoj visokoj cipeli na vez t. j. pomoću rupica **d** i povezica **e** (sl. 2). To je sada forma, zapravo cipela, koja već prema kratkoći noge nadoknađuje ono, što do normalne noge fali; dno te cipele čini tabanična koža, ispružena na gornjem licu plutače.

Na голу se noge može obući tanka čarapa ili oviti tanki povoj i sad se navuče ta forma odnosno visoka cipela, sprijeda zaklopa i povezice pritegnu. Time je izgled defektne noge napravljen normalnim, pak se navuče na nju čarapa **f** jednaka onoj na normalnoj nozi; ako je opseg hrome noge veći, mora se za tu svrhu čarapa posebno načiniti. Forma je u boji čovječje kože za slučaj, da čarapa pukne, a da ne upadne u oči druga boja kože. Preko te čarape obuče se obična, normalna polucipela i sprijeda na poznati način stegne i učvrsti (vidi sl. 3), gde je narisano od polucipele samo gornji dio **g** u obrisu, što je radi razjašnjenja dostatno. Prema dosada izloženom tu je noga sigurno i potpuno učvršćena i osigurana proti svakom po-

micanju i pregibu t. j. uganuću na bilo koju stranu, jer konstruirana forma ispunja sve ono, što nozi manjka.

Kako je uvodno spomenuto može se izvadati ta nova ortopedička cipela primjereno svim mogućim krojevima i oblicima niske polucipele za muškarce, a naročito žene, koje će dapače moći nositi i cipele-četvrtinke, sa sponom i sl., a da će ipak izgled kao pri normalnoj nozi ostati posve sačuvan, dapeće neopažen.

Radi potpunosti prikazana je u sl. 4, normalna polucipela i to opet samo njen gornji dio, iz kojeg se vidi, da je istog oblika kao i ona druga, abnormalna u sl. 3; može se jedino zbiti, da je u grani **h** abnormalne opsežnija, deblja, nu to se kod muškaraca daje posvema maskirati sa drugim hlačama, a kod žena sa duljim suknjama.

Patentni zahtevi:

Ortopedička cipela, naznačena time, što se sastoji od uloška za nogu, kraću 1—16 cm i više, skrojenog od plutače ili sličnog, umjetnog, elastičnog i laganog materijala izmodeliranog prema defektnoj nozi na jedan ili dva pregiba sa dijelovima ušivenim u kožu i spojenim gornjom tabaničnom kožom, s ušivenim platnom i lubnom kožom uz petu i gležanj, a sve to uloženo i ušiveno u vanjsku, finu kožu, skrojenu poput visoke cipele na rupice i vez čineći tako jednu formu, primjerenu defektnoj nozi, na koju se navuče, da se tako poluči normalni izgled i time omogućiti obući na obje noge par normalnih polucipela.

